

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Nekaj temnih strani.

(Dopis.)

V zadnjem času odklenkuje našim veleposestvom, ki prehajajo zaporedoma v druge roke in večinoma, kar jih ni v fidejkomisni zvezi, v roke prekupcev, ki jih potem razparcelirajo. Kar pet se jih je te tedne prodalo. Nekaj jih bo šlo potom eksekucije še to leto na Kranjskem. Na Slovenskem Štajerju je ravno tako. Nekaj jih je in jih bo pridobila «mrtva roka».

V slovenski zgodovini do 17. stoletja gineva naš slavni veleposestnik-plemič. Potomci slavnih prednikov zapuščajo tonečo ladijo; veleposestniki tuji ponujajo tudi menihom svoja posestva naprodaj. Tu se maščuje, kar se je v 17. stoletju grešilo nad našim narodom. Iznale so se najboljše rodovine tedanjih vodilnih posvetnih stanov, ker se niso hotele pokatoličiti, na njih mesto pa je državno vodstvo in v vladah merodajna katoliška duhovščina postavila ljudi, katerim je bilo za svoje stališče kot voditeljem kmetovskega ljudstva manj mar, kakor za ponižno službo na Dunaju. Ti ljudje so zapravljali najboljša naša lepa posestva in slednjič še veliko denarja servitutnih obveznin iz leta 1851. Nič ni bilo mar tem novim ljudem, da času primerno preobrazijo svoje kmetije. Velike svote odveznin bi jim bile služile pri tem delu. Nobeden, ali vsaj v novejšem času le par mož se je pobrigalo, da dá v višjih kmetijskih solah izobraziti enega svojih sinov. Nobeden se ni brigal za ustanovitev kake industrije v zvezi z veliko kmetijo in skoro jedini bogataši v naših deželah so prepuščali tujim denarnim in duševnim močem v izropanje premogokope naše zemlje in rude. Ožja vez z drugim narodom jim je delala težave. Častili so tuj jezik in tuje običaje ter narodnemu razvoju metali polena pod voz, kjer so mogli. Manjkal jim je ponos, biti voditelj manjšega kmeta in trgovski prijatelj meščanstva. Bilo jim je ljubše biti v ozadju kje na Dunaju, kakor prvi v okviru večjega gospodarskega ali socialnega kroga. Koliko duševnih orjakov je pa dalo narodu tekom zadnjih 300 let to naše veleposestvo? — In drugod toliko. Maščuje se to odtuje-

vanje od drugega naroda. Danes se lahko naši ostali plemenitaši-veleposestniki žalostno spominjajo besed starega Attinghausna v Schillerjevem Tellu: «Okleni se drage domovine!» Nekdaj, v časih reformacije in turskih bojev po vsi Evropi znan in slaven stan slovenskih veleposestnikov, stan, ki je krepko branil svoje stališče proti vladam, mora danes gledati in brez pomoči gledati, kako razpada njegovo veleposestvo, podlaga njegove gmotne, socialne in politične moči.

Kakor so svetle strani zgodovine našega veleposestva do časov protireformacije, tako tužno-žalostne so današnje. Nobene zveze ni več med temi večjimi kmeti z drugimi, manjšimi, kmeti, niso ljubili, dasi so morali vedeti, da so njih predniki v posesti njihovih veleposestev s tem slovenskim kmetom v časih bili v čast vsi Evropi, orjaki na vojnem polju, orjaki v tedanjih deželnih zborih in da je bil naš kmet tedaj orjak, kakor njegov voditelj. — Naravni voditelj kmetije, veleposestnik, ni hotel razumeti svoje naloge in je tudi ni mogel v strogo katoliških deželah, ker kmet se mu je odtujil in oba sta šla na kant. Veleposestvo je na bobnu, drugi kmet je zadolžen, ali pa se obupno izseljuje v tujino in v premogokope. Toraj je vse naše kmetško gospodarstvo razdrto, silno razdrto. Konec pride.

Posojilnica za Bled in okolico.

Iz računskega zaključka za šesto upravno dobo 1901 je razvidno, da je tudi ta zavod prav lepo napredoval v minulem letu.

Ta računski zaključek kaže prometa 350.016·64 K, torej proti lanskemu 252.579·16 K več za 97.437·48 K.

Na novo je pristopilo 26 zadrušnikov, ki so vplačali 3 glavne deleže po 22 K in 23 opravičnih deležev po 4 K, izplačali so se dvema zadrušnikoma trije glavni deleži in 5 zadrušnikom po jeden opravični delež; koncem leta je tedaj 225 zadrušnikov, ki imajo vplačanih 49 glavnih in 190 opravičnih deležev, v skupnem znesku 1740 K.

Hranilnih knjižic je na novo izdanih 64, uničenih pa 36, prirastlo jih je torej 28 in je koncem leta vseh vlagateljjev 270 s skupno svoto vlog 198.440·25 K.

Posojil se je na novo dalo 35, 12 dolžnikov pa je posojilo docela vrnilo, tako da je koncem leta 186 dolžnikov, ki imajo skupaj 199.510·37 K posojila.

Čisti dobiček v znesku 1588·75 K pripade rezervnemu zakladu, ki znaša torej 6276·26 K.

Zadnjo revizijo je izvršila «Zveza slovenskih posojilnic» v Celju dne 28. septembra 1901.

Konečno naj omenimo še, da se hranilne vloge sprejemajo od vsakega, četudi ni ud zadruga, in se obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$ po celih mesecih brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama. Obresti se pripisujejo brez naročila strank koncem leta h kapitalu ter se znova obrestujejo. — Posojila se dajejo le združnikom, in sicer proti vknjižbi po $5\frac{1}{2}\%$, na osebni kredit po 6% . — Uradni dan je vsako nedeljo od 8. do 9. ure zjutraj in vsako sredo — izimši praznike — od 4. do 6. ure popoldne. — Prošnje za posojila se sprejemajo brezplačno v pisarni, kjer se dajejo tudi vsakovrstna pojasnila. — Pravila se dobe brezplačno. — Posojilnica je član «Zveze slovenskih posojilnic» v Celju.

Tudi temu zavodu želimo, da bi ga ondotno občinstvo podpiralo z vsemi svojimi močmi po znanem geslu: «Delaj, zbiraj, množi!»

V Kranju, 14. junija.

Hrvatsko-slovenski klub je sklenil združiti se s «Slovanskim centrom». Ta nova združitev bo štela 27 članov. Predsednika bosta dr. Šušteršič in dr. Ivčević.

Iz državnega zbora. Čehi nikakor nočejo odnehati zaradi zakona o obdačenju vozniških kart. Stavili so nove pogoje. Glavna zahteva je, da se novi davek porabi pred vsem za odpis zemljskih davkov v slučaju toče, mraza, suše in moče. Državi bi odpadlo na ta način na leto kakih pet milijonov kron. Predlog, da bi klub odnehal, je bil zavržen z 22 glasovi. Minister Režek je odstopil in zapustil Dunaj. Tako je nastala kriza. Tudi sklicanje deželnih zborov se je odložilo.

Justični minister Speno-Bsoden odstopi menda radi boleznimi o parlamentarnih počitnicah.

Nemški cesar je na Marienburgu, kjer so blagoslovili cerkev nemškega viteškega reda, imel dolg govor, naperjen proti Poljakom, katerim je napovedal boj do skrajnosti. Med drugim je rekel: «Ali sedaj smo prišli tako daleč, da se upa poljska predrznost nastopati proti nemštvu. Zato sem primoran, pozvati svoj narod, da brani svojo narodno posest.» Milijone in milijone je že izdal nemški državni zbor v svrhu germanizacije, a uspehi so prav malenkostni. Žilav poljski narod se ne da germanizirati in se bržčas tudi sedaj ne bo dal.

Američanska reprezentacijska zbornica je sprejela zakon proti anarhistom, vendar je odklonila določbo, da

PODLISTEK.

Kronika.

«Ljubi maj, krasni maj» — je minul.

No, letos se o njem pač ni moglo trditi, da bi bil krasen, kajti nebo se je držalo skoro vedno na jok, in vsak hip so se mu vlile solze v podobi — plohe.

A tudi našim malkontentom pretečeni mesec sreča ni bila mila. Kajti, če resumiramo vse blamaže, ki so jih doživeli, dobimo veliko svoto — smole.

Prosim Vas! 10.000 kron naenkrat izgubiti — to je tudi za duhovnika preveč — in najsi je tudi sam kranjski tehant — in sliši se, da se Koblar od tedaj in še niti kuharici ni posmejal. Hudo vreme torej vlada sedaj v župnišču, in gorje liberalcu, ki bi ga slučaj usode zanesel v Koblarjevo bližino! Varujte se torej!

Dež pretečenega meseca odpral pa je tudi zadnji up našim malkontentom dobiti kdaj bolniško blagajno v roke, po kateri se jim še vedno cedé sline. Tudi na Dunaju so imeli dež in ko so dejali Šušteršičevo interpelacijo o zadevi kranjske bolniške blagajne z dežjem vred na tehtnico, spoznali so, da je vodena in romala je navadno pot Šušteršičevih predlogov — v koš.

Vreme meseca majnika se je torej kisalo, hudo kisalo.

je umor tujih poslanikov in zastopnikov kaznovati s smrtjo,

Krüger je nevarno bolan.

Dopisi.

Iz Bohinja. Kje ste klerikalni kmetski poslanci, kje sta načelnik jeseniškega shoda, Škrjanc in Jansa, ki ste na Jesenicah delali veliko skupno podvzetje proti poljskemu židu? Ali kaj vidite drugi, takrat na shodu zbrani, kako so Vam v oči metali pesek gospodje J. Mesar, J. Legat, L. Baloh itd., posestniki na Jesenicah, J. Pikon z Dobrave, Anton Kržišnik, župan z Breznice, ko ste odgovarjali na odprto pismo g. Šraju. Bili ste že tako sigurni, da ste že kazali gotovost, da bo moral poljski žid pobrati kopita. V vašem odgovoru je bilo čitati veliko veselje, da ste to stvar spravili v pravi tir. Ali Vas nič ne oblije rdečica, ko žid še vedno vozi, in domačini vozijo sedaj na račun tistemu židu. Župan J. Preželj je brzozjavno v «Slovencu» klical na pomoč klerikalne poslance, ko je prišel ravnotisti žid z Jesenic tudi še k nam v Bohinj. Vse to je treba zabeležiti in poklicati v spomin. Vi, kmetje, odprite že vendar enkrat oči in povejte tem Vašim načelnikom, da ste sedaj popolnoma prepričani, da Vam drugi ne bodo pomagali, če si sam ne boste. Gospod poslanec Pogačnik, kje so Vaše bohinjske planine, kje je solška planina? Ta Vaša obljoba je šla po vodi, kajne. Liberalci smo to že prej vedeli, da se more kmetu kar vse obljubiti, kadar so volitve. Kar se ne more izvršiti, tega so potem krivi liberalci. — V «Slovencu» je bila razpisana velika nagrada, namreč podoba sv. Treh kraljev, za najboljši spis: «Zakaj smo domačini tako malo podvzetni?» Tak spis je spisal naš precej dobro znani kapelan Oblak, ki je menda ono dragoceno nagrado tudi prejel. V resnici pa se ravna povsem drugače, kakor je v tistem dopisu. Najlažje in najboljše je za Vas, da imate okrog sebe temo, potem ste lahko sami načelnik cele zgornje doline, in kdor ne kima z Vami, tega se mora uničiti — ravno nasprotno, kakor se bere v onem spisu — in vedno se mora vsa vera za to porabiti v pomoč. — Ljubljanski škof se je tudi pri birmi na Bistrici razjezil čez nas. Mislimo, da je gotovo kdo razodel škofu, da še ni dolgo tega, odkar sta dve čisti devici «Marijinega» društva kupile vsaka

A kisa se včasih tudi še kaj drugega, n. pr. mleko, zelje, repa i. t. d. Našim klerikalcem pa se največkrat skisa pamet.

«Slovenec» je pisal, da je prišel na kolodvor pozdravit slovanske goste tudi «častiti» gospod dekan Koblar; tudi jaz to trdim, ki sem bil navzoč, in vsakemu lahko rečem v obraz, da je lažnik, ki pravi, da ni Koblar molčal dolgega govora, in da ni stal blizu idiličnega kraja — — — seveda «med živimi».

Očitno smolo je imel «mož» Jeglič. Ko je namreč prepisoval svoj zagovor za «Slovenskega Dihurja», ovdenele so se mu same svete jeze oči, in izpustil je v začetku članka besedico «se». Stavec je tiskal, kakor je bral, a mi smo brali, kako kamnosek Jeglič hvali in kuje v zvezde «moža» Jegliča. Škoda, da se je pripetila ta nezgodica, kajti sicer bi bil tisti članek epohalnega pomena za kranjske mojstre. Če se povspne kak Jeglič tako visoko, da zna prepisati članek za časopis in še za tak časopis, kakor «Slovenski List», to je nekaj, česar niti svetovna zgodovina ne sme prezreti.

Vendar pa smo imeli proti koncu meseca par lepih dni. Kako je bilo lepo, ko so naše device «ausrukale» k procesiji v polni paradi, z medaljami na belih, višnjevih in zelenih trakovih.

Nekateri «spokorjeni» liberalci — kakor se sami radi nazivljejo in kakor je tudi «Dihur» zadnjič enkrat pisal

po eno nezakonsko dete. Kako so pa eno kuhati poslali učiti, si pridržimo za prihodnje.

Več bohinskih liberalcev.

Iz Bohinja. Dobili smo iz Ljubljane — notabene ne iz Bohinja — najbrž iz znane kovačnice za popravke naslednji popravek: Uredništvo «Gorenjca» v Kranju, Sklicujoč se na paragraf 19. tiskov. zakona zahtevam, da sprejmete z ozirom na dopis: «Iz Bohinja», objavljen v 22. št. Vašega lista z dne 31. maja v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami sledeči stvarni popravek: Ni res, da sem jaz imel v svoji sobi okrog sebe zbran velik kolobar deklet za velikonočno izpraševanje; res je pa, da sem imel velikonočno izpraševanje v nalašč zato odločeni sobi v pritličju. Ni res, da sem jaz Žvana odpravil iz sobe z izgovorom, da se bodeva že zunaj na hodniku pogovorila potrebno, a komaj je kmetič prestopil prag, da sem jaz zaprl in zaklenil vrata za njim, da je moral oditi brez vspeha; res je pa, da ga jaz nisem odpravil z nobenim izgovorom iz sobe, da mu nisem zaprl in zaklenil vrat in res je, da sem šel sam k njemu v vežo in mu rekel, da nisem nikdar od njega prejel obrestij, in če jih je komu drugemu plačal, naj to sodnijsko dokaže in da mu rad poravnam vse stroške in pota. Ni res, da jaz nisem hotel poravnati napravljene mu škode; res je pa, da sem še isti dan sporočil in povedal Žvanu pred več pričami v gostilni pri Bercetu, da rad vse plačam, tudi vse stroške in pota tožbe, če Žvan pod prisego dokaže, da je res plačal obresti. Ni res, da baje jaz na vprašanje: «Ali je hranilnica tvoja malha?» nisem odgovoril, ampak z zardelim obrazom potuhnjeno odšel; res je pa, da tega nisem storil, ker mi ni nihče tega vprašanja stavil. Ni res, da sem jaz poslal 3 svoje zveste konumarje v Ljubljano k škofu tožiti župnika in prositi, da bi jaz postal njegov namestnik. Srednja vas, 3. junija 1902. Anton Oblak, kaplan.

Konsumnik Oblak v bohinski Srednji vasi, s katerim in zaradi katerega je radovljiška sodnija imela že toliko- in tolikokrat opraviti kakor še z nobenim dosedaj, zaradi katerega so bili že od njega zapeljani Bohinjci zaprti, kateri je že take slišal, da bi jih nobeden dostojen in pošten človek mirno in brez zadoščenja ne pogoltnil kakor on in kateri je zaradi poškodovanja nekega šolskega otroka in zaradi drugih reči

— pa so bili tako ginjeni da so se še celo odkriti pozabili, ko je šla procesija mimo. Vzorni verniki!

A na nekaj so pozabili, ko je določali «unifermo» svojim «devicam»; imeti bi morale namreč v roki poleg sveče tudi srp. No, seveda se jim ne more toliko zameriti, da so na to pozabili, ker ni vedeli, da bodo pristopile samo «device». Vpeljejo pa lahko sedaj in vem, da jim bo marsikdo hvaležen, da bo imel pri devicah vsaj kaj občudovati.

J. P. pl. Šp.

„Oh ta moj angel . . .!“

Dalje.

Miroslav Dolnič in Emilija sta bila poročena. Sedem mesecev po poroki je dirjal Dolnič ves zmočen in razburjen po zdravniku: njegovi soprogi se je bližala težka ura.

«Gospod doktor, lepo Vas prosim, povejte mi odkrito, ali je nevarnost velika? Moj ljubi Bog, toliko prekmalu!» je hitel kar v eni sapi srečni, a vendar v strahu trepetajoči Dolnič.

Zdravnik je stopil v sosedno sobo, kjer je vzdihovala Emilija, Dolnič je pa ostal v prvi sobi. Emiliji so itak stregle izvedenejše ženske.

Po preteku dobre pol ure je stopil zdravnik k Dolniču. Pomilovalno se je ozrl na ljubečega moža in soproga, potem pa dostavil s trdim, suhim glasom:

že zdavnaj zaslužil temu primerno prebivališče zunaj Bohinja za dlje časa, torej popravlja in zanikuje naš zadnji popolnoma resničen dopis o njem! Ker pa se resnica ne da z lažjo odpraviti s sveta, zavija in presukava le nekatere besede in stavke v dopisu in s tem le potrdi resničnost v dopisu navedenega dejanja. Zakaj raje nam ne piše, da je vse izmišljeno in grda laž, kar je bilo tiskano o njem in od nas ne zahteva, da vse to prekličemo?! Saj mu je kaj takega kot kaplanu-konsumniku dovoljeno, ker je nakatoliški podlagi vsaka laž in vsaka druga lumparija dopustna in brez greha! Tako so nas o tem poučili dosednji izgledi naših klerikalcev. Ako je to naše tclmačenje morda napačno, tega nismo krivi mi. — Kdor kaplana Oblaka natančneje pozna in ve, da je zase dovolj zvit in skrben, da ima za kritiko o njegovem počenjanju že jako debelo in neobčutljivo kožo in da visoko ceni vsak posveten vinar, še bolj pa star goldinar se bode čudil, da je on včasih tako nepreviden, da se gre s takim piškavim popravkom smešiti in pri tem še denar trositi prav po nepotrebnem. Ali povemo mu na vsa usta, da se on podaja na trnjevi pot popravljanja najbrž na višji ukaz iz Ljubljane. Tam doli so namreč klerikalci ustanovili svoje «Obrambno društvo», v katerem sedi nekaj dobro plačanih ljudi z nalogom, da imajo vse duhovnike in njih pripadnike obveščati, kaj o njih pišejo njim nasprotni listi ter zanje kovati popravke na katoliški podlagi. Vsi ti popravki so seveda brez pomena in vrednosti, ker brezčastnim izpridenim klerikalcem ne morejo povrniti izgubljene časti, dobrim, poštenim in dostojnim ljudem duhovskega in posvetnega stanu pa tako nobeden nič noče, najmanj pa slovenski liberalci. Nasprotno take duhovnike še visoko čislamo in hvalimo. Popravki imajo torej pomen k večjemu le za tiste, ki jih delajo, ker od njih zaslužijo! — Zdaj pa pogledjmo, kako Oblak popravlja! Pravi, da ni imel deklet v svoji sobi, ampak v neki drugi sobi v pritličju. Naše mnenje je, da mu dopisnik z besedico «svoji» ni nameraval izročiti v last kake sobe v župnišču, temveč je najbrž sam kakor tudi mi prepričan, da so vse sobe v župnišču v nadstropju in v pritličju farne ali last cele župnije. Kaplan je nedolžno besedico v svoji bujni fantaziji le napačno si razložil! Da je Žvana odpravil, kakor je pisano v dopisu, tu lahko potrdijo dekleta in Žvan. Da

«Gospod Dolnič, ne skrbite, vse se je vršilo po normalnem teku, pa tudi prav nič — prekmalu!»

Poklonil se je in odšel.

Dolnič je bil presrečen, da bi slutil, kako težke, kako pomembne so bile zadnje zdravnikove besede. Hitel je k svoji Emiliji in topeč se v sladkih ljubavnih čuvstvih, vzkliknil je presrečni zakonski mož in — oče:

«Oh, ta moj angel! Kako sem sedaj srečen! Emilija, poljubi me, ti angelček moj najčistejši, ti vsa moja sreča!»

Od prevelike sreče je docela pozabil črvička, ki je nekamo začudeno gledal v ta novi, grešni svet. Slutil pač ni nedolženček, da je i on sad — greha.

Stoprav, ko se je njegova razburjenost nekoliko polegla, vzel je dete v naročje.

«Oh, Emilija, kako krepak deček, pa tako modre oči ima, ves je tebi podoben, kajti jaz imam, kakor si že omenila večkrat, zelo temne oči. Kako pa mu bo ime, Emilija? Kar ti mu izberi ime . . . Počakaj, kaj je danes? Aha, sv. Jurij. Ej, pa Jurij naj nikar ne bode, je ti odloči Emilija!»

«Vinko naj bode!» je komaj slišno dejala Emilija in kri ji je stopila od srca v glavo.

«Dobro! Tedaj Vinko, Vinko — res lepo ime!»

Gospod Dolnič se je zibal v razkošni ljubezni. — Emilija pa mu je poljubovala mrtvaško-bledo čelo. In njene ustnice so bile mrzle. — — —

*

Konec pride.

res ni hotel zlepa poravnati s tožbo storjene škode, je dokaz, ker ga je moral Žvan sodnim potom prisiliti k temu. Ako je res tak poštenjak, kakršnega se dela, lahko bi se z ubogim kmetičem poravnal brez tožbe, saj je imel na razpolago pričo, zanesljivo pričo iz svojega tabora! A poštenjak je menda računal na to, da Žvan ne bode imel poguma tožiti ga in v tem slučaju bi ostalo onih 20 K v njegovi malhi? Prosimo pojasnila! Kako se mu je godilo pri obravnavi na Bohinjski Bistrici in s kakšnim obrazom je odšel, o tem vedo povedati pošteni ljudje, ki nočejo z lažjo nikomur delati krivice in mi tem več verjamemo kakor kaplanovemu popravku! Kako je delal na to, da bi izpodrinil župnika Žarnika ter se sam vsedel na njegovo mesto, kako je proti njemu intrinjal, da so šli za kaplana njegovi pristaši v Ljubljano in da je župnik prosil za umirovljenje samo zavoljo njega, to je že vobče znano po vsi fari sv. Martina v Bohinju in vsi tamošnji farani razun kapelana menda niso lažniki? Tu in tam je on res le po ovinkih namigaval zoper župnika in in zase, a če so to namigavanje razumeli njegovi slamnati možici, zakaj bi ga ne razumeli tudi njegovi nasprotniki?

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Poštnim asistentom v Trziču je imenovan mornarični podčastnik Matija Svetlič. — Poštar v Mojstrani je postal Fran Pretnar, dosedaj poštni manipulacijski diurnist v Opatiji.

Vabilo na naročbo. Uljudno prosimo, da nam vsi oni, katerim je potekla naročnina, čimprej pošljejo taisto. Obenem se obračamo s ponižno prošnjo do svojih somišljenikov in prijateljev, naj nam marljivo razširjajo naš list in nam pridobivajo novih naročnikov.

Ustni zrelostni izpiti na kranjski gimnaziji se prično dne 23. julija t. l.

«Slovenska Matica.» Letošnje dopolnilne volitve v odbor so bile precej viharne. Klerikalci, ki izkušajo vsako priliko, da utihotapijo pri vsakih volitvah nekaj svojih privržencev, so tudi tukaj začeli zahrbtno vrtati. A to pot se jim ni posrečilo. V odbor so izvoljeni gg.: Fr. Novak, Fran Orožen in R. Perušek, dr. Fr. Ilesič, Fr. Levec in dr. Fr. Zbašnik, J. Kostanjevec, dr. Ivan Tavčar, Fr. Šuklje in Anton Koblar, ki je dobil najmanj glasov. Zavratni naskok klerikalcev naj bo vsem naprednim možem opominjevalen nauk, da je treba pravočasno delati in ne zanašati se na druge.

Gasilno društvo v Predvoru napravi dne 29. junija t. l. ob treh popoldan svojo IV. veselico v prostorih gospoda Ivana Majdiča. Sodeluje kranjska godba.

Narodna čitalnica v Škofji Loki priredi v svojih prostorih v nedeljo, dne 15. junija t. l. gledališko predstavo, pri kateri bodo sodelovali člani slovenske drame iz Ljubljane. Uprizoril se bode tridejanski izgrokaz «Oče in očim ali ženski Otelo». Začetek je ob 8. uri zvečer. Cene: prve tri vrste sedežev po 1 K 60 h, ostali sedeži po 1 K; stojišča 60 h. Vstopnice se dobivajo v lekarni g. Ervina Burdycha. Vstop je dovoljen vsakemu. Imena sodelujočih stanov slovenske drame, ki bodo sodelovali pri omenjeni igri, jamčijo nam z gotovostjo, da bodo v nedeljo čitalnični prostori polni domačih in tujih gostov.

Slučaji detomorov se v sedanjem času množe. Zabeležiti nam je nov žalosten slučaj, vršec se 8. junija t. l. v Podjelovem brdu pri Novi Oselici. Sedemnajstletna Neža Primožič, po domače Meklčeva iz Podjelovega brda št. 17. je porodila od 7. na 8. junija ponoči nezakonsko dete moškega spola. Ob času poroda ni bilo nikogar zraven. Komaj je novorojenček, krepak deček, zagledal luč sveta, že mu je mlada nečloveška mati končala življenje. Položila je detetu svojo dlan na usta ter s palcem in kazalcem tiščala nosnici. Tako se je otrok zadušil, katerega je potem drugi dan sestra nezakonske matere nesla v mrtvašnico. O zločinu ni seveda nikomur povedala in je trdila, da je bil otrok mrtvoroden. Nečloveška mati je bila izročena v Škofji Loki c. kr. okrožnemu sodišču.

Trgovska in obrtna zbornica je izvolila mesto umrlega gospoda Jos. Kušarja deželnim poslancom gospoda dr. Danila Majarona, odvetnika v Ljubljani, z 19 od 22 oddanih glasov. Dva glasova je dobil gospod Franc Kollmann, ena glasovnica je bila prazna. Volitvi je sledila seja z obširnim vzporedom. Gospod predsednik Jos. Lenarčič je poročal mej drugim, da sta se v zvezi z zborničnim svetnikom gosp. K. Lukmanom potezala v železničnem svetu za to, da bi vozil zopet potresni vlak in da se uvede ob nedeljah in praznikih izletni vlak na Gorenjsko, ki bi odhajal iz Ljubljane ob 5. zjutraj in se vračal ob 11. uri zvečer. Brzkone se bo tem opravčenim željam ugodilo.

Vodopravno postopanje radi Kokrskega vodovoda se je vršilo minoli torek, sredo in četrtek ob progi nameravnega vodovoda. Včeraj se je pisal zapisnik. Mlinarjem in žagarjem ob Kokri sta pripoznala izvedenca odškodnine K 245.—. Radi nedostajanja prostora pribičimo obširnejše poročilo prihodnjic.

Občinski odbor v Škofji Loki je imel minulo sredo zvečer burno sejo. Prosimo poročila.

S tira je skočil v nedeljo 8. t. m. pri večernem osebem vlaku št. 1723 med Podnartom in Kranjem en voz II. razreda sredi vlaka. Vsled te nezgode so imeli vsi vlaki izdatne zamude. Tovorni promet je bil popolnoma ustavljen; osebni promet se je le s pomočjo prestopanja vzdrževal. Nesreča se večja ni zgodila nobena; v dotičnem vozu se je peljal tukajšnji okrajni solski nadzornik gospod Andrej Žumer, kateri pa je ostal brez vsake poškodbe čil in zdrav. Ob 9. uri prihodnjega jutra je bila proga zopet prosta, ko so iz tira padli voz na malih železniških vozičkih spravili v Podnart. Vzrok nezgodi je baje nekoliko prenapla voznja dotičnega vlaka.

Fredrzen tat je bil te dni izročen škofjeloški c. kr. okrajni sodniji. Dne 1. junija t. l. je prišel namreč Francšek Hvala iz Praprotnega, okraj Tolmin, v prodajalnico škofjeloškega urarja gospoda Franciška Benedičiča. Zahteval je, naj urar predloži nekaj srebrnih ur in verižic, ker bi rad kaj boljšega kupil. No, navihaneč ni kupil ne tega ne onega, pač pa je vkradel dve srebrni verižici ter jo z njima popihal na kolodvor. Nemudoma se je podal za njim nadstražnik Anton Hermc. Prišel je ravno o pravem času in aretoval Hvalo. Obe verižici je imel tat še pri sebi. Navdušenje za srebrnino se mu že ohlaja — pod ključem.

Hranilnica in posojilnica cerkljanska se je, kakor se nam poroča, preselila iz Dvorij v šolo v Cerklje. Če je to resnično, vpraša nato poročevalec, če je šolska oblast v to privolila? Misli li predsednik Janez, da sme samovoljno s šolskim poslojem razpolagati, katero smo nabavili vsi župljani.

Krasti jih uči! Otroci, ki hodijo v šolo v Srednji vasi v Bohinju, pripovedujejo, da jim kaplan Oblak večkrat reče, da je strašansko velik greh brati «Rodoljuba» in «Gorenjca» in da naj, ako vidijo kak tak list v kaki hiši, ga takoj vzamejo in sežgo. Ali se ne pravi to, otroke učiti krasti? «Rodoljuba» in «Gorenjca» vkrasti je ravno tako kaznivo dejanje in ravno tak greh kakor vkrasti kako drugo reč enake vrednosti ali pa požlindranega «Domoljuba». Kar se pa tiče poštenosti, naj zopet v spomin pokličemo neovržljivo resnico, da so razna sodišča že večkrat morala vtisniti pečat nepoštenosti klerikalnim listom, in te čudne časti je bil deležen že tudi «Domoljub», a našim časnikom se kaj tacega še ni pripetilo, ker so v njih pisane le poštene in resnične reči! Upamo, da Oblak svojih učencev še ni tako naučil lagati, da bi si zgoraj povedano o njem sami izmislili, in zato se bojimo, da se bodo vseeno kaj slabo vzgajili, ako jim bo še nadalje priporočal krajo! Nekateri še pošteni Bohinjci že zdaj trdijo, da dober in pravičen človek sedaj ničesar več ne doseže s svojo besedo v Bohinju, ampak, da kaplan posluša in uboga le še lumpe! Ako je že zdaj tako, kakšno pa bode še le čez nekaj let v Bohinju, ako bode to tukaj tako šlo naprej!

Bohinjski predor. Do konca meseca aprila t. l. so prevrtali bohinjskega predora od severne strani 762 metrov, Podbrdom pa 4296 metrov. Delo je jako težavno.

Na Kobljarjev naslov. V predzadnjem «Gorenjcu» smo trdili, da je kranjski dekan spisal za «Slovenski List» oni dopis, v katerem se je na lažnjiv način zavijala znana zadeva o kranjski godbi in brez povoda opravljal Ciril Pirca. Pozvali smo takrat preč. gospoda dekana, da naj glede osebe C. Pirca ali dokaže resničnost svoje trditve ali da naj pošlje popravek, da on ni pisal dopisa. Mož se je seveda odločil za drugo. Poslal nam je dva strašno dolga popravka, prepisal je skoro polovico dotičnih «Gorenjčevih»otic in se smučje okoli vse zadeve, kakor maček krog vrele kaše. Popravka sta glede načina popravljanja prav taka, kakor jih je bilo onih pet, v katerih je med drugimi trdil g. dekan, da ni kuhal «lima», z eno besedo, popravka sta vse, samo ne stvarna in se razlikujeta od onih prvih le v toliko, da sta spisana na slabšem papirju. Če bi ju bil zvil g. dekan v novo izvirnejšo obliko, ponatisnili bi ju bili, če tudi nista stvarna in opremili bi ju bili s primernim, po možnosti originalnim komentarjem. Ker pa pogreta jed ni nikdar dobra, smo vrgli popravka raj v koš. Večkrat smo že povedali, da vedoma nikomur ne maramo delati krivice in zato izjavljamo, da bi bili prav radi ponatisnili popravek, v katerem bi g. Kobljar možato izrekel, da on ni pisal dotičnega dopisa. Priobčili bi bili popravek brez pripomnj, če bi se gospod dekan tudi ne skliceval na § 19. tisk. zak., dasiravno je slog v onem dopisu popolnoma Kobljarjev, tak n. pr. kakor v slaboznanem članku «Lumparije Gorenjca» ali v spodaj ponatisnjeni izjavi, dasiravno lahko Kobljar izjavlja, da ni spisal onega spisa, če ga je tudi spisal, ker dobro ve, da bi uredništvo «Slovenskega Lista» ne izdalo njegovega imena. Da pa preč. gosp. dekanu ne bomo popolnoma pokvarili veselja, že zato ne, ker je bil včeraj njegov god, hočemo v «Gorenjcu» vendar ponatisniti zadnje njegovo literarno delo, njegovo izjavo v «Slovenskemu Listu»:

«Izjava. Zaradi dopisa v predzadnjem «Slovenskem Listu» o godbi v Kranju se je «Gorenjec» zaletel v mene in trdi, da sem spisal oni dopis. Tri četrtinke strani je potem v «Gorenjcu» napolnjenih z raznimi podtaknji in sumničenji, češ, da sem jaz v dopisu lagal in brez povoda opravljal g. C. Pirca. Jaz tu javno izjavljam, da nisem pisal onega dopisa v «Slovenski List» in da nisem bil z njim v nobeni dotiki. Dalje izjavljam, da je oni dopisun v «Gorenjcu», ako še vstraja pri svoji izjavi, da sem jaz oni dopis pisal v «Slov. List», ničvreden človek, falot in slepar, ki brez povoda obrekuje svojega župnika in laže zoper njega po javnem listu. Kranj, 5. junija 1902. Anton Kobljar, dekan.

Smatrali smo za svojo dolžnost, podati Kranjcem to pristno kabinetno fotografijo «svojega župnika». Menda je to tista znana lepa duša, ki odseva iz dekanovega obraza. Dostojanstvenik, kranjski dekan, ta «naš» župnik meče okoli z izrazi, kakor «falot», «slepar», z izrazi, kakor se navadno slišijo po beznicah in bi se ne smeli slišati iz ust katoliškega duhovnika, če bi se mu tudi zgodila še taka krivica. Opozarjamo dekana Kobljarja, da mi nismo nikdar trdili, da je on lagal in brez povoda opravljal Cirila Pirca, temveč smo ga le pozvali, da naj glede Pirca dokaže svoje trditve, če je sploh pisal oni dopis, ali pa da naj pošlje popravek, če ga ni pisal. V prvem slučaju bi mi morali zlesti pod klopi, ako bi nam pa poslal dostojen popravek, bi ga bilo mi lojalno ponatisnili, če bi tudi ne bil stvaren v zmislu zakona. Tako bi bila zadeva urejena. Da smo imeli povoda dovolj smatrati njega kot dopisnika, bo menda uvidel sam. Na naše večkratne trditve, da prihajajo umazani dopisi in notice iz Kranja v «Slovenski List» iz Kobljarjevega peresa ali z njegovo vednostjo, je mož molčal kakor grob. Glede gorganske izjave v «Slovenskem Listu» naj si pa zapomni gospod dekan, da je piscu onih «Gorenjčevih»otic — naj potem pisec že ustraja pri svoji trditvi ali ne — prav vse jedno, kaj o njem misli kranjski tehant, in če ima dekan v zalogi tudi še surovejše psovke. Človek, ki je vtaknil že toliko in tacih predbacivanj v žep kakor Kobljar, naj bo lepo previden. Kot dostojanstvenik naj varuje svoj ugled in naj v svojih izjavah ne rabi tako robotih in surovih izrazov, če tudi pogojno. Občutljiv naj

bo takrat, kadar treba. Ko smo mu očitali, da je bil zaradi njegovih dopisov iz Kranja «Slovenski List» obsojen zaradi častikraje, ni mignil z mazincem. Ko je nek obč. odbornik v javni seji izjavil, da ne mara sedeti v istem odseku z župnikom Kobljarjem, ki je, kakor znano, urednik «Slovenskega Lista», li piše tako surovo in podlo, kakor morejo pisati le lopovi, ni napravil Kobljar najmanjšega koraka. Ko se je lani za časa deželnozborskih volitev očitalo Kobljarju v «Slovenskem Narodu» in «Gorenjcu», da je v svojem listu napadel iu blatil svojega umrlega dobrotnika, in se je to napadanje imenovalo «brezmejno lopovščino», je Kobljar lepo molčal itd. itd. Kobljarju tedaj nič kaj ne pristojna z zgoraj navedenimi izrazi bljuvati družih, kajti v stekleni hiši ni dobro lučati kamenje. Zato se nam zdi tudi skrajno neslano, če Kobljar v svoji izjavi tako nekako zahteva obzirnosti in spoštovanje do «svojega» župnika. Saj nismo na kmetih! Župnik je župnik, naj bo «svoj» ali kak drug, presojali ga bomo vedno s človeškega stališča. Župnik je spoštovanja vreden ali pa tudi ne. Če pa hoče Kobljar izvedeti, kako ga spoštuje pisec teh vrstic, naj izvoli vzeti na znanje, da približno tako, kakor je spoštoval Kobljar pred kakimi sedmimi leti — svojega škofa!

Zanimiva obravnava. Gospod R. Kokalj je tožil odbornike godbenega društva gg. F. Omersa ml., F. Hlebša, K. Floriana in F. K. Sajovitza, ker so ga v znani zadevi godbene blagajne ovadili sodišču Omersa pa še posebej, ker je po gostilnah trdil, da je Kokalj «ogoljufal» blagajno za 100 kron. F. Omersa je bil obsojen na globo 50 kron, vsi drugi so bili oproščeni. Kakor hitro bo to rzsodbo potrdilo prizivno sodišče v Ljubljani, bomo tudi mi popolnem prepričani, da so gospodje naznanili Kokalja le v interesu godbene blagajne brez vsacega zlobnega namena, če tudi je napravil najpoprej Omersa ovadbo na svojo pest, če tudi je Sajovitz še posebno ovadvo podal državnemu pravdnistvu, če tudi odbor ni hotel sprejeti poslanega denarja, katerega Kokalj pomotoma ni vknjžil, če tudi so gospodje vrnili K. dolžni denar, ki je za mnogo presežala neuknjženo svoto in to takrat, ko so že dobro vedeli za primanjkljaj, in če tudi je trdil dr. Šuštersič v svoji interpelaciji v zadevi volitve v okrajno bolniško blagajno, da je Kokalj v preiskavi radi malverzacije.

V Savi je pred kratkim utonil čevljar Janez Musič iz Vikrč pod Smarno goro. Bil je vinjen in je zašel v vodo.

Ustrelil se je v Ljubljani na grobu svoje žene Jos. Dievok, ravnatelj tovarne v Fužinah. Vzrok so baje dolgovi in odpust iz službe.

Na Kranjskem sploh.

Slovenska opera v Ljubljani. Dramatično društvo je prosilo mestni zastop ljubljanski in deželni odbor za povišanje podpore. Zatrjuje se, da sta imeli ti prošnji dovoljen vspeh. Zategadelj se bo v prihodnji sezoni slovenska opera zelo povzdignila. Najele se bodo izvrstne moči.

Ljubljanski trgovec Konrad Schumi je prišel na boben. Dolgovi znašajo menda nad 200.000 kron. Preiskovalni sodnik je zaprl Schumija.

Križem sveta.

Musolino, o katerem se zadnji čas mnogo piše in here, je bil odsojen v dosmrtno ječo. Musolino je naznanil vzklic.



**Otroški vozički
košarice**

in 49—6

galanterijsko blago

na drobno in debelo

se dobe po najnižji ceni pri

Albinu Rantu

v Kranju.

Gospodarske stvari.

Shramba za mleko pri malih gospodarstvih.

Pri manjših gospodarstvih, a tudi mnogokrat pri večjih kmetijah, sem videl, osobito po zimi pod stropom police, na katerih so stale latvice z mlekom, ne da bi bile pokrite. Vzrok temu je brzkone pomanjkanje prostora za posebno mlečnico, a pri malih gospodarjih tudi neumestna stedljivost, da ni treba kake druge hrambe segrevati. Kako škodljiva je ta razvada, je razvidno iz tega, ako pomislimo, koliko prahu plava po zraku take izbe, kjer se postiljajo postelje, v katerih so pleve, slama itd. ali kjer se pometa brez vlažne žagovine. Te odnošaje pa nahajamo po vseh kmetijskih hišah.

Razven tega ima mleko tudi posebno svojstvo, da usrkava prav rado razne pline, torej tudi neprijetne vonjave, dim, tobakov dim, sopar od jedil itd.

Nekatere gospodinje pokrivajo latvice ali pa imajo omare, da se izognejo naprašnju, kar je vse hvale vredno. Žal, da pa na mesto onih nedostatkov nastopijo drugi — da postane zrak v takih omarah zaduhel — da se na smetani v prav kratkem času naredo glivice — plesnoba — katere pa v začetku opazimo le s povečevalnim steklom.

Kjer ravnajo z mlekom po načinih, kakor sem poprej opisal, ni mogoče narediti okusnega sirovega masla; ako so pa v sobi, kjer hranimo mleko, bolniki z nalezljivimi boleznimi, je tako maslo celo okužljivo.

Da bi se tem v okom prišlo, bilo bi prav toplo priporočati napravo omare, katera se da prav lahko prevetrovati. Ako bi kateri čast. bralcev hotel napraviti tako omaro, hočem podati nekak splošen navod, kako naj bi bila taka omara narejena.

Vsak mizar je lahko izgotovi, ker nam v to služi navadna, seveda precej velika omara, katera naj se postavi v kot sobe, kateri ni preveč vlažen. Pri dnu naj ima omara več centimetrov široko cev, katera naj pelje skozi zid na prosto. Črez odprtino cevi naj bode razpeta gosta mrežica, da zabrani vhod razni golazni. Na drugi strani omare, ki se tudi zidu tišči bodi zopet taka odprtina in dve taki odprtini naredi se tudi na vrhu omare. Na ta način se kaj lahko prezračuje omara in to po potrebi bolj ali manj, ako pridenemo odprtina zamazke. Da pa se kroženje zraka po omari še bolj pospešuje, postavimo latvice na 2 cm široke in 4 cm eno od druge oddaljene letvice (lajste), kajti cele deske bi preveč zadrževale pretok zraka.

Avstrijska industrija za napravo železniških vagonov. Skoró vse tovarne, ki se pečajo s to stroko, so v zadnjem času odpustile tretjino do polovico svojih delavcev in skoro povsod se dela po več ur na dan manj. Vse to pa zavoljo tega, ker primanjkuje naročil. Državna naročila za leto 1903 so domalega že vsa izvršena in so kolikor toliko pomagala, da se nekatere tovarne niso povsem opustile. Privatne železnice pa so v zadnjem času naročale le neobhodno potrebno. Ker je prav malo upanja, da se splošni gospodarski položaj v nedoglednem času le količkaj izboljša, se v krogih te industrije misli na to, da bi se na podlagi investicijskega kredita že naprej naročalo za nove železnice. — V Kranju in okolici so pa pred kratkim farbali ljudi, da se hodo na jami zidale nove tovarne za izdelavo železniških vagonov.

Banka «Slavija». Prejeli smo računski zaključek za leto 1901, ki izkazuje, da je znašal koncem leta zavarovani kapital 84,680.000 K. Vsega skup je banka izplačala članom zavarovanih kapitalov 70,232.000 K in si pridobila 24,189.000 K rezerv. zakladov. «Slavija» razdeljuje članom ves dobiček z izplačilom 10% dividende, katere je bilo doslej izplačane nad 930.000 K.

Loterijska srečka dne 7. junija t. l.

Gradec:	10	44	90	64	40
---------	----	----	----	----	----

Tedenski sejem v Kranju dne 9. t. m.

Prignalo se je 110 glav goveje živine, 3 telet, 110 prašičev, 3 ovac, — koze, 29 buš. — 50 kg: pšenice K 9:50, prosa K 7:—, ovska K 7:50, rži K 8:50, ajde K 7:—, ječmena K 7:50, krompirja K 2:50.

Poslano*)

g. T. P., posestniku v Lescah.

Dne 1. junija ste popivali najprej po raznih gostilnah v Radovljici, potem pa v Lescah, kjer ste se ga zopet prav pošteno nalezli. V takem stanu ste malo kolovratili okrog, zabavljali in zmerjali ljudi, ki vam žive dni niso storili ničesar hudega. Miru niste dali niti ljudem, ki so bili zbrani na pokopališču ob pogrebu; motili ste celo g. župnika pri molitvah. Vsi navzoči so se zgražali nad Vašim sirovim vedenjem. Več sosedov in tudi Vaša žena so vam prigovarjali, da se to ne spodobi. Vi ste še nadalje tako razgrajali in zabavljali, da je bilo sram Ant. Meršola in Ant. Bizjaka, a ta dva sta bila tiho. Potem ste lezli na kolodvor, kjer ste dobili brata od svoje žene, lačnega namreč, ga opsovali in osuvali. V gostilni pri «pri Triglavu» tudi niste dali miru poštnemu ekspedijentu Bizjaku, ki pa vas je pustil na miru in odšel.

Ali ni bilo res vse tako?

Vsled tega vam tukaj javno povemo, da drugikrat uganjate doma svoje burke in cele skladovnice različnih psokv, s katerimi je minulo nedeljo razžalili popolnoma mirne in trezne ljudi, če se vam poljubi ali pa, če vas bo kdo poslušal. Ako se bo to ponavljalo, primorani bomo v drugič prositi za javno varstvo, da nam ne bo treba poslušati tako divjih in neotesanih izrazov, ali pa bomo primorani imeti seboj orožnika, da bo ukrotil in spravil na varno takega divjaka.

Torej, Tomaž, pamet, pamet!

V Lescah, 3. junija 1902.

Več Leščanov.

(Podpisi so na razpolago v našem uredništvu.)

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le v toliko, kolikor zahteva zakon.

Tovarniški poslovodja

se išče

za tovarno na Kranjskem. Zahteva se znanje slovenskega jezika v govoru in pisavi, izurjenost v navadnem računstvu, zanesljivost in treznost. Prednost imajo oni, ki so že služili v kaki tovarni kot poslovodje, delavski nadzorniki ali pazniki, posebno oženjeni.

Lastnoročno pisane ponudbe s popisom dosedanega službovanja naj se pošljejo pod naslovom «Poslovodja A 92» na upravnništvo «Gorenjca». 87—2

Nekoliko kapljic

160-19

Maggi za zabelo

podeli juhi, bouillonu, polivki, sočivju nepričakovano dober okus.

Dobiva se v Kranju pri FRANCU DOLENZU.

Javna zahvala.

Podpisanemu je bilo dne 12. maja t. l. pogorelo gospodarsko orodje, za katero je bil zavarovan pri

c. kr. priv. avstr. zavarovalni družbi

„Dunav“

na Dunaju.

Zavarovalno svoto v znesku 600 kron mi je njen glavni zastopnik v Kranju, g. Rudolf Kokalj takoj po požaru priznal in točno izplačal, za kar se mu najtopljeje zahvaljujem.

Vsled tega priporočam to dobro in zanesljivo zavarovalno družbo vsakomur.

V Mengišu, dne 12. junija 1902.

90

Franc Osredkar s. r.

FRAN DETTER LJUBLJANA
na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156—39

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo vzlic njih izbornosti cen. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

V službo se takoj sprejme pod jako ugodnimi pogoji

mlinar

ki zna samostojno mleti. 86—2

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca».



84—2

V zalogi graškega piva pivovarne

Puntigam

se dobiva vsaki dan sveže svetovno priznano
izvirno: carsko, marčno, salonsko in bavarsko
pivo v sodih in steklenicah.

Točna postrežba, nizke cene!

Zaloga Puntigam v Kranju

v hiši g. Prevc.

Stanovanje za letoviščarje

s popolno opravo in kuhinjo se takoj

odda v najem.

Več se izve v upravništvu «Gorenjca».

85—2

Priznano najboljše

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. 82—2

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Večkrat premiano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tepežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

75—5

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O-resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.

74—5

Vzorce pošilja na zahtevanje poštne prosti

Postrežba zanesljivo dobra

Cene jako ugodne

Otvoritev gostilne in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, letoviščarjem in izletnikom na Bled uljudno naznanjam, da sem prevzel

gostilno „pri panju“

v Gradu na Bledu št. 47 in 48.

Priporočam letoviščarjem in potnikom lepa stanovanja po primernih cenah, s pristavkom, da se dobivajo vedno gorka in mrzla jedila ter točijo izvrstna štajarska in dolenska vina. Imam tudi zalogo prve gorenjske pivovarne M. Mayrja v Kranju. Postrežba točna, cene nizke. — Lep vrt s kegljiščem, kjer je krasen razgled po cel Gorenjski, je p. n. gostom na razpolago.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Davorin Vrnšek
gostilničar.

78—4

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravništvu „Gorenjca“. 1—24

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i. t. d. 81—3

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kakovostih. — Strelvodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stranišče in kopalnih naprav od preproste do najfinejše izvršbe proti jamstvu primernega, tpeznega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 114—46

59—7

Edvard Allgäuer

Klet sadnega soka

Altenstadt, Predarlško
je najboljša in najtrajnejša domača
pijača mošt

se napravlja iz Etterovega sadnega soka.

Razven vode ni treba nobene primesi, tudi sladkorja ne, ker je ta že v sadnem soku.

Popolno čist in narejen le iz sadnega soka in sladkorja ter ima veliko prednost pred kemično narejenimi umetnimi izdelki za mošt.

Deset litrov sadnega soka pridejanih 120 litrom vode, da po kipenju 130 litrov mošta prve kakovosti

jako lepe barve!

Preprosto izdelovanje.

Nedosežne dobrote in trpežnosti ter okusa.

Zaloga pri gospodu:

Francu Dolencu v Kranju.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

priporoča Iv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

Kuverte in vizitnice po najnižji ceni

Usojamo se naznaniti s tem, da gospod
Ignacij Valentinčič iz Ljubljane ni več

glavni zastopnik

našega zavoda, da torej tudi ni več opravičen
prejemati zavarovalnine na naš račun.

Namesto gospoda Valentinčiča smo poverili

glavno zastopstvo za Kranjsko

gospodu

Francetu S. Rojniku

v Ljubljani, pred škofijo št. 21

in prosimo vsakega, da se v vseh zavarovalnih
zadevah zaupno obrne do gosp. Rojnika.

CONCORDIA

59-10 Libersko-brnska vzaj. zavarovalnica.

Andrej Boucon

159-40 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

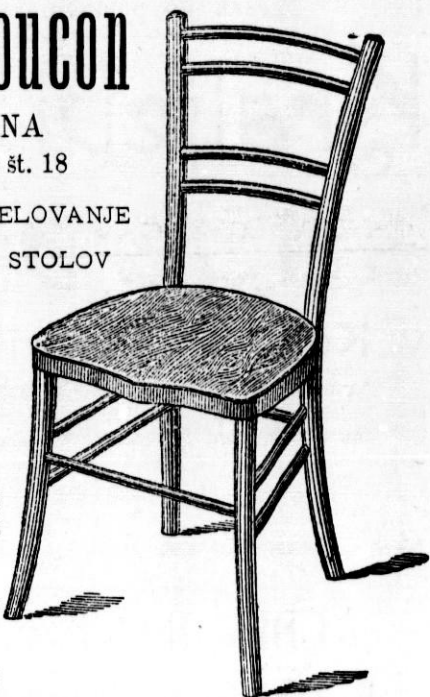
TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.



Vnovič znižane cene!

Poljedelski stroji vsake vrste, po-
sebnost priznana najboljši gepeljni,
mlatilnice in slamoreznice.

Pluge, železne, katere ni treba
držati in s katerimi se lahko
orjejo tudi ozki kraji po gld. 3 0-

Brane za travnike in njive.

Trombe za vodo in gnojnico vsake vrste.

Cevi za vodovode in vodnjake, najceneje.

Klinje, jermena in drugi posamezni deli za stroje

se dobijo v najboljši izvršitvi v skladišču 108-50

Fran Zeman

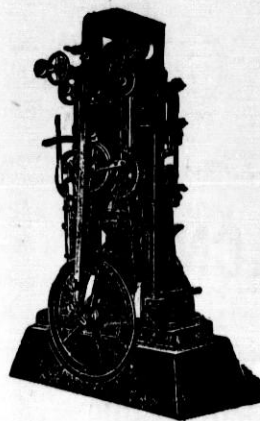
v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)

Predtiskarija **FRANJA** Predtiskarija **MERŠOL**

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih žen-
skih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezonja,
krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po
zelo zmernih cenah. 158-39

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih
vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in ceno.



G. Tönnies

Ljubljana 76-4

tovarna za stroje, železo
in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Č. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, l. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

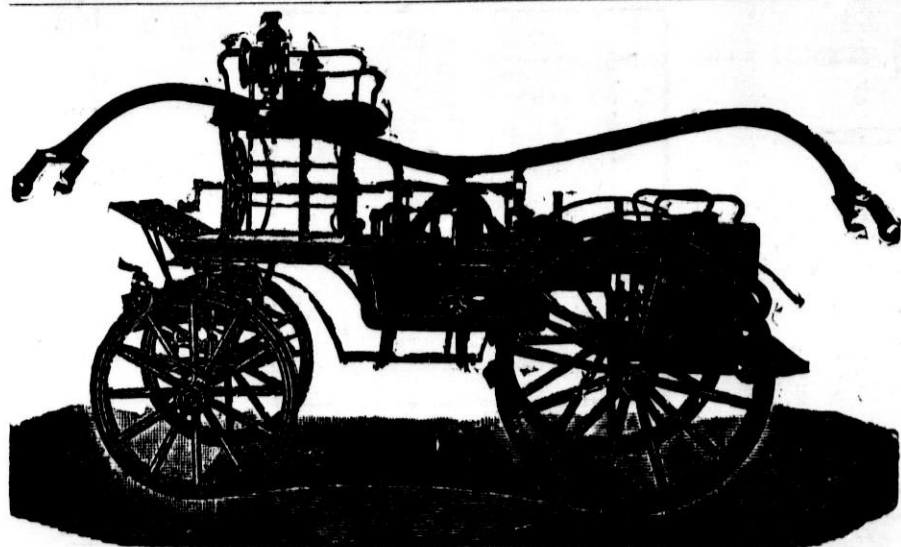
v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča 13-21

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva člveka opraviš
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse druge
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.



Birmanska darila



ure, zlatnino
in srebrnino
po jako nizkih cenah

priporoča

H. SUTTNER, urar
v Kranju. 73-5

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Stanje hranilnih vlog:
1.200.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 20-21



Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109-50

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.



JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici št. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih
oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih,
turistiških in kolesarskih oblek, havelokov,
površnikov za spomladansko in letno sezono.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno
14-21 v zalogi.

Več zidarjev in težakov

sprejme pri zidavi mestne klavnice v Kranju

Jurij Jenko

83-4

zidarski mojster.

Železnato
vino

krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe

LEKARJA
Piccoli-ja
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah



Edina
zaloga na
Kranjskem
lekarna
Piccoli
pri Angelu
Ljubljana
dunajska cesta.

Pollitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL
PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje
166a-39 znesek po poštnem povzetju.

Kraljevi

Urelec

v Kostrivnici pri Rogatcu.

Na ogljenčevi kislini najbogatejša, najmočnejša in najčistejša
kislavoda. Proti kataralnim afekcijami želodca, dihal in proti ne-
pravilnemu prebavljanju napravi izborni učinek. Dijetična in okrep-
čevalna pijača prve vrste z mnogobrojnimi priznanimi pismi.

1 zaboj (25 steklenic) à 1½ litra gl. 4-25
1 » (25 ») à 7/10 » » 3-50

Velike steklenice se vzamejo nazaj po 4 kr., male pa po 2 kr.

Zaloga za Gorenjsko: 61-5

ALBIN RANT v Kranju.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)



tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, poč-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 60-8

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni,
za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na doma
stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. —
Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru.
Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina
reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.